

IVM Coronanieuws 25 november

Opening

Welkom bij het IVM Coronanieuws. Het is vandaag vrijdag 25 november en dit is aflevering 75.

Gezondheidsraad

De Gezondheidsraad heeft advies uitgebracht over coronavaccinatie van kinderen vanaf 6 maanden tot 6 jaar. Recent zijn de coronavaccins van Moderna en Pfizer goedgekeurd voor deze doelgroep. De Gezondheidsraad adviseert de vaccinatie alleen aan te bieden aan kinderen in deze leeftijd met een verhoogd risico op een ernstig beloop van COVID-19. Het gaat dan bijvoorbeeld om kinderen met downsyndroom of met een ernstige aandoening aan hart, longen of immuunsysteem. Bij deze groep kan vaccinatie het risico op ziekenhuisopnames verminderen. In uitzonderlijke gevallen kan vaccinatie ook overwogen worden om indirecte bescherming te bieden aan een kwetsbare huisgenoten die zelf niet gevaccineerd kan worden. Bij kinderen zonder verhoogd risico op ernstig beloop van COVID-19 is het nut van vaccinatie beperkt. De ziektelast voor deze groep is laag. Ook het risico op MIS-C is laag, omdat de meeste kinderen al COVID-19 hebben gehad en MIS-C nauwelijks voorkomt bij her-infecties.

GR: www.gezondheidsraad.nl/over-ons/documenten/adviezen/2022/11/15/covid-19-vaccinatie-van-kinderen-van-6-maanden-tot-6-jaar

Registratienieuws vaccins

Een nieuw coronavaccin is goedgekeurd als boostervaccin voor volwassenen. Het gaat om het eiwitvaccin van Sanofi Pasteur met merknaam VidPrevtyn Beta. Het vaccin bevat synthetisch geproduceerde spike-eiwitten van de bèta-variant van het coronavirus. Daarnaast bevat het vaccin een adjuvant om de immunoreactie te versterken. Het coronavaccin van Sanofi geeft een hogere afweerreactie tegen de omikron BA.1-variant dan het oorspronkelijke coronavaccin van Pfizer. Ook is aangetoond dat het nieuwe vaccin de afweer op peil brengt tegen verschillende virusvarianten. De meest voorkomende bijwerkingen zijn pijn op de injectieplaats, hoofdpijn, spier- en gewrichtspijn, niet lekker voelen en koude rillingen. Het vaccin is alleen bedoeld voor mensen die eerder gevaccineerd zijn met de coronavaccins van Pfizer, Moderna, AstraZeneca of Janssen.

En ander registratienieuws: het op omikron BA.4 en BA.5 aangepaste coronavaccin van Pfizer is nu ook goedgekeurd als boostervaccin voor kinderen vanaf 5 jaar. Het vaccin was tot nu toe alleen beschikbaar voor kinderen vanaf 12 jaar.

Varianten

Er gaan nog steeds veel virusvarianten rond in Nederland. Momenteel komt de omikron BA.5-variant het meeste voor, met een subvariant hiervan, genaamd BQ.1, in opkomst. Uit persberichten blijkt dat de aangepaste coronavaccins van Pfizer en Moderna tegen diverse subvarianten antilichamen oproepen. In hoeverre de verschillende vaccins blijven beschermen tegen ziekte door alle verschillende varianten is nog onduidelijk.

Persbericht Pfizer: www.pfizer.com/news/press-release/press-release-detail/pfizer-and-biotech-report-new-data-omicron-ba4ba5-adapted

Persbericht Moderna: investors.modernatx.com/news/news-details/2022/Modernas-BA.4BA.5-Targeting-Bivalent-Booster-mRNA-1273.222-Meets-Primary-Endpoint-of-Superiority-Against-Omicron-Variants-Compared-to-Booster-Dose-of-mRNA-1273-in-Phase-23-Clinical-Trial/default.aspx

Herhaalprik

Ongeveer een kwart van alle Nederlanders die in aanmerking komt voor de vierde vaccinatie heeft deze inmiddels gehaald. Bij 60-plussers is dit meer dan de helft. De GGD gaat meer inzetten op fijnmazige vaccinatie met bijvoorbeeld pop-uplocaties. De bezetting op grote centrale vaccinaties wordt daarom teruggeschroefd.

In Australië vindt inmiddels al overleg plaats over een vijfde vaccinatieronde. Zo'n derde booster wordt voornamelijk afgeraden, omdat ernstige ziekte zeldzaam is bij gevaccineerden en een 5^e dosis minimale impact op virustransmissie heeft.

Vaccinatie wereldwijd

De Wereldgezondheidsorganisatie roept op tot eerlijkere verdeling van vaccins over de wereld. In het eerste rapport over de wereldwijde vaccinmarkt sinds de coronapandemie concluderen ze dat de toegang tot vaccins oneerlijk verdeeld blijft. Dit geldt zowel voor de coronavaccins als andere vaccinaties.

De coronapandemie heeft ook invloed gehad op de vaccinatiegraad voor andere aandoeningen. De WHO en de Amerikaanse gezondheidsautoriteit CDC concluderen dat er door de coronapandemie wereldwijd een recordaantal van 40 miljoen kinderen niet tegen mazelen is gevaccineerd. Ze waarschuwen voor het risico op snelle verspreiding van mazelen wereldwijd.

WHO bericht vaccinmarkt: www.who.int/news/item/09-11-2022-who-releases-first-data-on-global-vaccine-market-since-covid-19

WHO bericht mazelen: www.who.int/news/item/23-11-2022-nearly-40-million-children-are-dangerously-susceptible-to-growing-measles-threat

Baricitinib en nirmatrelvir

Dan twee wijzigingen in het geneesmiddelenbeleid bij COVID-19 in Nederland. Baricitinib is opgenomen in de richtlijn COVID-19 als alternatief voor tocilizumab bij de behandeling van zeer ernstige COVID-19. Baricitinib is niet geregistreerd voor deze indicatie en is dus een offlabelbehandeling. Het middel is al wel in beoordeling bij het EMA.

De minister van VWS heeft besloten de vergoeding van nirmatrelvir/ritonavir voor bepaalde medische risicogroepen op te nemen in de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut, zoals besproken in het Coronanieuws van 11 november, wordt hiermee gevolgd.

Richtlijn: www.richtlijndatabase.nl/richtlijn/covid-19/behandeling/medicamenteuze_behandeling_voor_patienten_met_covid-19/samenvatting_medicamenteuze_behandeling_covid-19.html

Pyridostigmine

Pyridostigmine vermindert de mortaliteit of noodzaak tot beademing bij patiënten met ernstige COVID-19. Dit blijkt uit een Mexicaanse gerandomiseerde fase 2/3-studie met 188 COVID-19-patiënten zonder aanvullende zuurstofbehoefte. Na 28 dagen was de mortaliteit of noodzaak tot beademing 11,7% in groep met pyridostigmine. In de placebogroep was dit 23,4%. De studie is voortijdig beëindigd vanwege de positieve resultaten. Pyridostigmine is een middel dat de halfwaardetijd van acetylcholine verlengt. Acetylcholine vermindert mogelijk de systemische inflammatie door bacteriën en virussen. Meer onderzoek naar pyridostigmine is nodig.

Onderzoek: molmed.biomedcentral.com/articles/10.1186/s10020-022-00553-x

Telmisartan

Telmisartan zorgt niet voor een verbetering van de klinische status bij opgenomen patiënten met ernstige COVID-19. Dit blijkt uit een gerandomiseerde fase-3 studie met 787 patiënten. Patiënten kregen in aanvulling op standaardzorg 40 mg telmisartan of placebo. Na 14 dagen was er geen verschil in klinische status tussen de groepen. Na 28 dagen was er evenmin een verschil in mortaliteit, IC-opnames of respiratoir falen. De studie is voortijdig gestopt vanwege gebrek aan effectiviteit.

Onderzoek: www.bmj.com/content/379/bmj-2022-072175.long

Prednisolon bij reukklachten

Prednisolon verbetert niet het reukvermogen bij patiënten met doorgemaakte COVID-19. Dit blijkt uit een gerandomiseerde Nederlandse studie met 115 patiënten. Zij hadden reukklachten 12 weken na een positieve coronatest. Gedurende 10 dagen kregen patiënten oraal prednisolon of placebo naast reuktraining. Na 12 weken was er geen verschil in het reukvermogen tussen gebruikers van prednisolon en placebo.

Onderzoek: bmcmecicine.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12916-022-02625-5

Monoklonale antilichamen en virusremmers

Virusremmers en monoklonale antilichamen zijn wisselend effectief bij de subvarianten van het omikronvirus. Dat blijkt uit Japane onderzoek. Bij de BA.4.6 subvariant wordt de werking behouden van de virusremmers remdesivir, molnupiravir en nirmatrelvir. Ook de monoklonale antilichamen imdevimab en bebtelovimab blijven effectief. Sotrovimab, tixagevimab, en cilgavimab zijn mogelijk niet effectief. In Nederland komt de BA.4.6-subvariant van het omikronvirus momenteel relatief weinig voor.

Onderzoek: www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMc2211845

Afwijzing VERU-111

De FDA heeft de Emergency Use Authorisation van VERU-111 bij de behandeling van COVID-19 afgewezen. Volgens de FDA waren er te veel onzekerheden in de onderliggende studies, zoals beperkte patiëntenaantallen, hoog sterftcijfer in de placeboarm, niet-blinderen van uitkomsten en beperkingen in de standaardzorg. VERU-111 behoort tot een nieuwe klasse geneesmiddelen die aangrijpt op de microtubuli van cellen.

Berisping huisarts

Het tuchtcollege heeft een huisarts berispt voor handelingen tijdens het begin van de coronapandemie. De tuchtzaak was aangespannen naar aanleiding van verschillende klachten die de IGJ heeft ontvangen. De klachten gingen onder andere over het offlabel voorschrijven van geneesmiddelen en positieve uitspraken over deze middelen op sociale media. Ook weigerde de huisarts een patiënt te vaccineren die een door hemzelf opgestelde verklaring niet wilde ondertekenen. Het tuchtcollege heeft de klachten gedeeltelijk gegrond verklaard. De klachten over offlabel voorschrijven en weigeren van vaccinatie acht het tuchtcollege niet gegrond. Wél heeft de arts in strijd gehandeld met de eisen van informatie- en dossierplicht bij offlabel voorschrijven. Daarnaast oordeelt het tuchtcollege dat de huisarts ongefundeerde en ongenueanceerde mededelingen heeft gedaan die het wetenschappelijke debat hebben verstoord in een tijd van sterke onrust. Het college rekent dit de huisarts zwaar aan, omdat een arts mede verantwoordelijk is voor het vertrouwen in de hele zorgketen.

Tot slot

De volgende aflevering van het Coronanieuws verschijnt over twee weken, op vrijdag 9 december. Wilt u op de hoogte blijven van nieuwe uitzendingen van het Coronanieuws? Abonneer u dan op ons YouTube-kanaal of de journalupdate op onze website.

www.ivm.nl